

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ШИД

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	93,8	119	95,4	92,8	132	94,9	95,2	23	94,8	93,9	116	95,1
	ТВ	90,0	106	91,8	92,0	64	90,2	84,0	38	89,0	88,7	119	90,7
	БУС	76,2	143	91,5	70,0	154	91,2	81,8	37	90,3	76,2	151	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	87,7	57	81,6	93,0	33	86,6	93,7	19	91,5	91,4	41	85,0
	Сувозачи ПА	78,0	98	78,7	83,2	102	84,3	91,0	19	88,2	83,8	70	82,3
	Предње седиште ПА	83,6	72	80,4	88,9	69	85,7	92,6	19	90,2	88,3	47	83,9
	Задње седиште ПА	44,0	21	22,6	62,7	23	37,2	56,0	12	43,8	55,4	25	32,5
	Возачи ТВ	84,0	4	60,0	98,0	1	66,7	92,0	3	73,0	91,3	1	64,9
	Сувозачи ТВ	55,6	72	49,8	71,4	37	57,1	66,7	29	67,8	64,3	54	55,2
	Предње седиште ТВ	79,7	8	57,9	94,7	1	64,9	87,1	7	72,2	87,1	1	63,1
	Возачи БУС	76,2	15	31,8	60,0	46	38,9	81,8	9	57,5	73,0	18	38,1
	Сувозачи БУС	58,3	32	34,2	42,9	58	37,4	61,5	16	48,5	53,8	42	37,6
	Предње седиште БУС	69,7	16	32,4	52,9	53	38,6	74,3	10	55,1	65,7	26	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	87,1	23	65,6	90,9	18	71,7	100,0	1	79,2	92,8	7	69,9
	Сигурносни појас	75,0	22	46,3	71,9	24	49,0	70,0	18	61,1	72,3	28	49,3
	Укупно – деца	81,0	18	56,0	81,5	14	60,4	85,7	10	70,2	82,7	9	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		79,9	60	75,2	85,3	48	80,3	86,7	23	85,2	84,0	45	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	100,0	1	59,6	77,4	68	63,7	N/A	N/A	N/A	87,7	36	61,6
	Путници на mopедима	100,0	1	58,6	71,4	76	62,9	N/A	N/A	N/A	85,7	43	60,8
	Возачи и путници на mopедима	100,0	1	59,4	76,3	70	63,5	N/A	N/A	N/A	87,3	38	61,4
	Возачи мотоцикала	75,9	126	87,4	85,7	118	90,7	93,8	33	92,8	85,4	121	89,2
	Путници на мотоциклима	75,0	129	86,4	80,0	130	89,7	87,5	35	83,5	81,0	134	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	75,7	128	87,2	84,8	123	90,5	92,5	35	91,0	84,5	121	88,8
	Mопедиста и мотоциклиста	87,3	51	73,6	81,4	89	77,3	N/A	N/A	N/A	86,3	60	76,3
	Бициклисти	3,2	59	5,4	8,6	56	6,3	N/A	N/A	N/A	6,1	61	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	82,2	55	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	82,2	55	80,3
	% прелазака на ОПП	80,4	52	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	80,4	52	70,6
	% исправних прелазака	81,3	50	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	81,3	50	74,3
	% исправних прелазака деце	80,0	82	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	80,0	82	77,1
	% прелазака без ометања	89,2	150	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	89,2	150	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

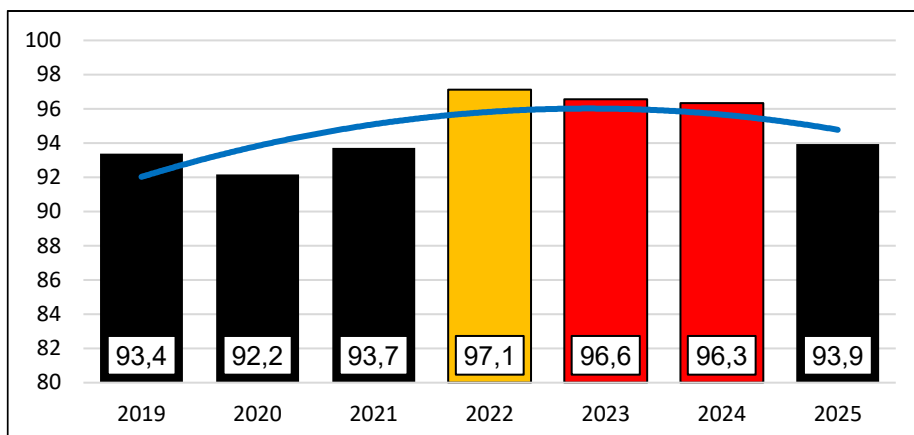
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

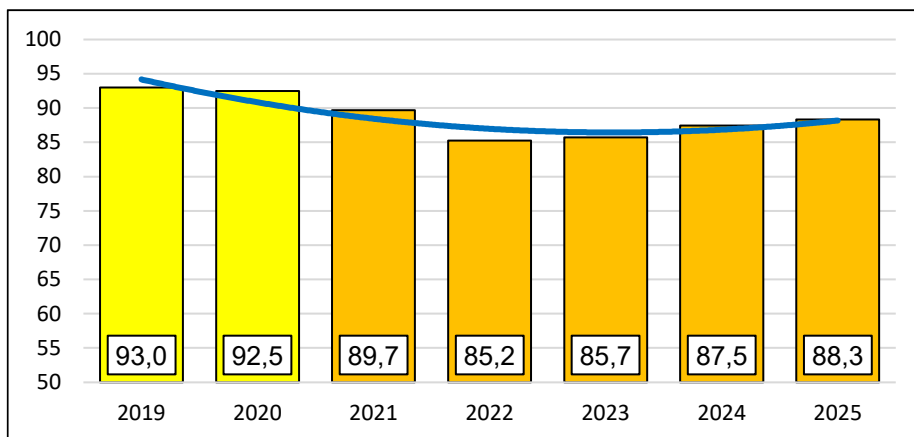
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

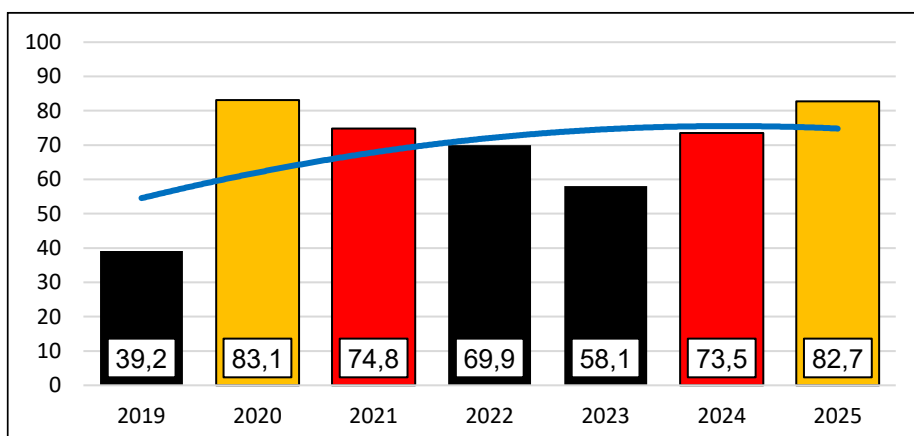
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

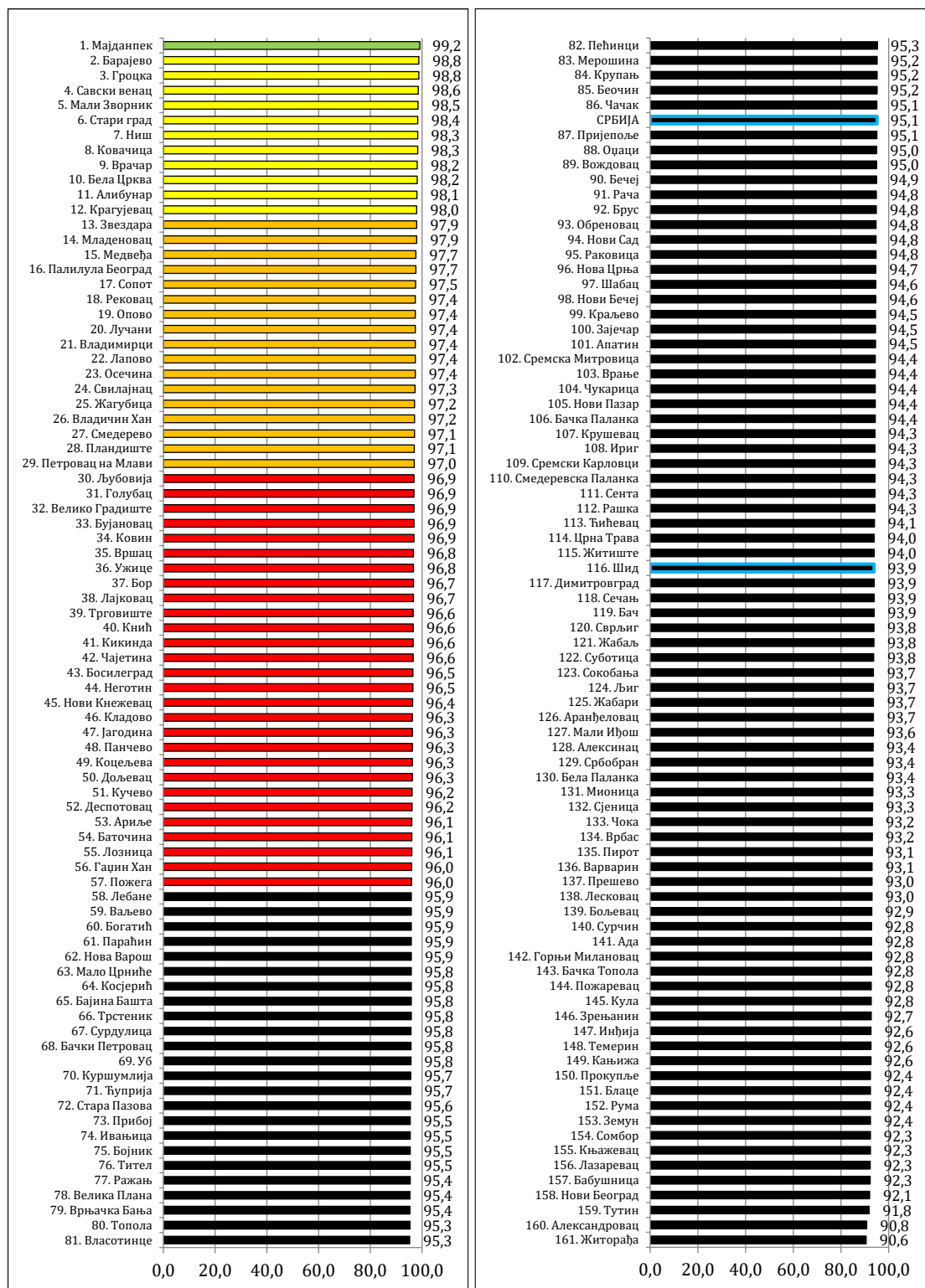
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

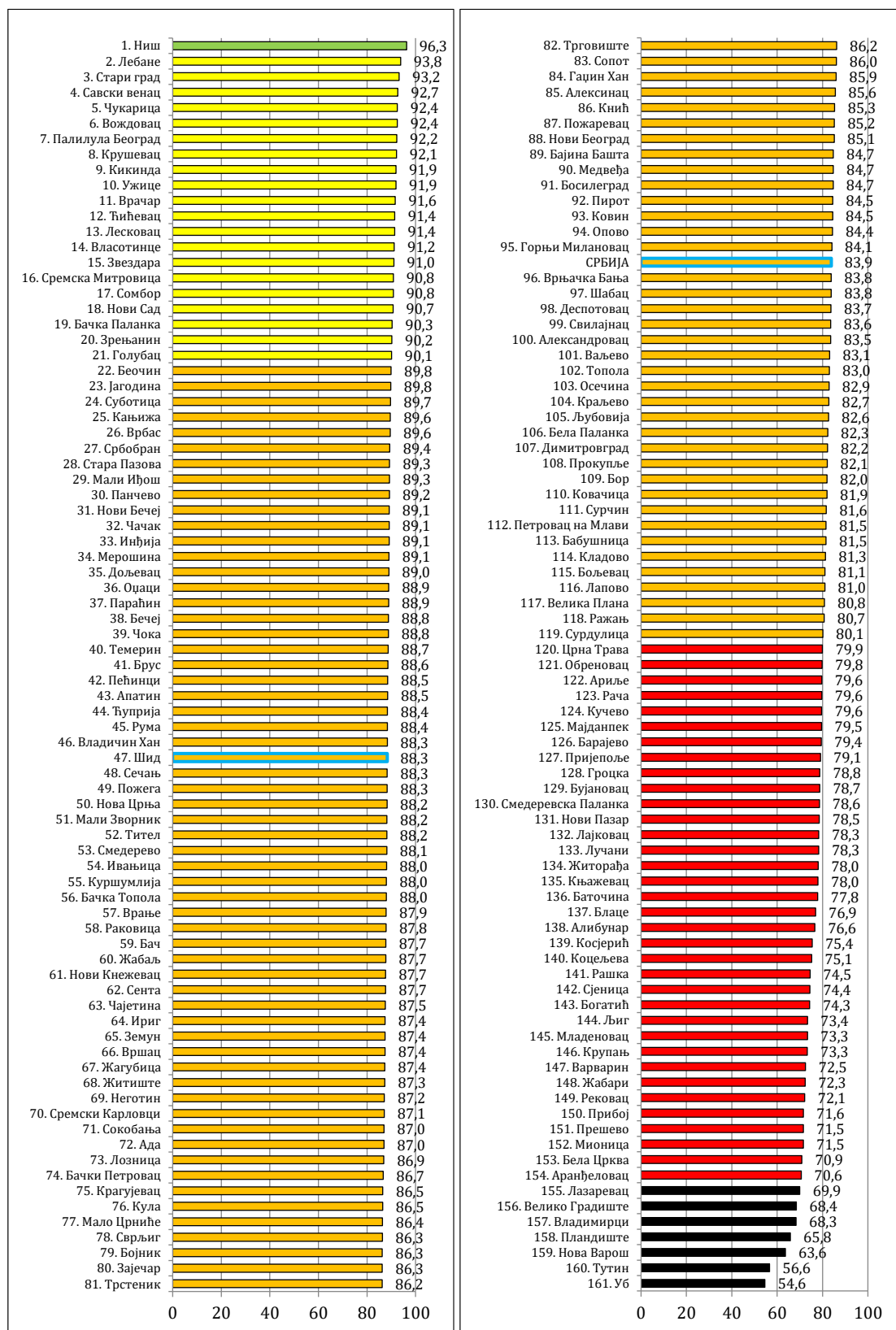
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

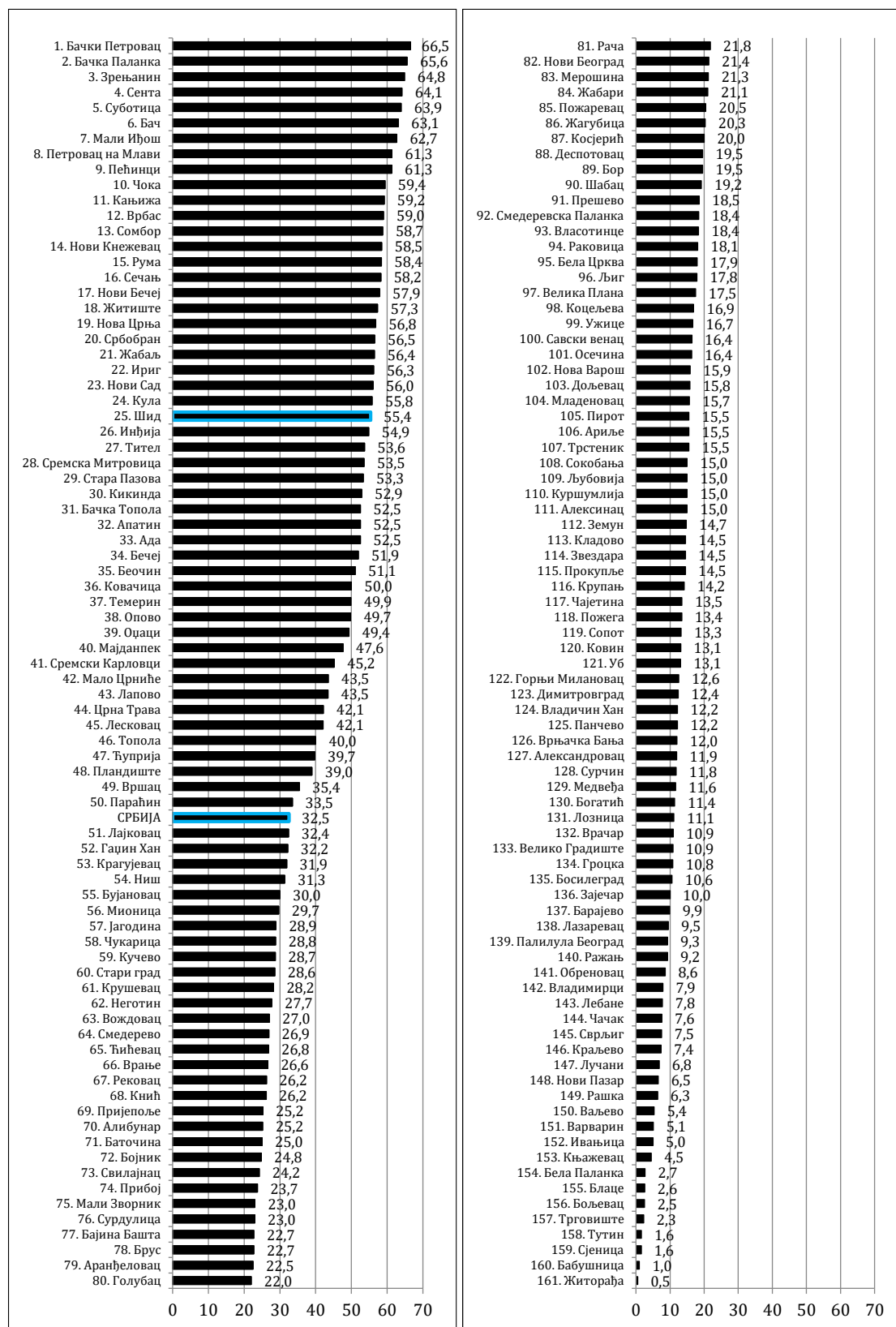
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

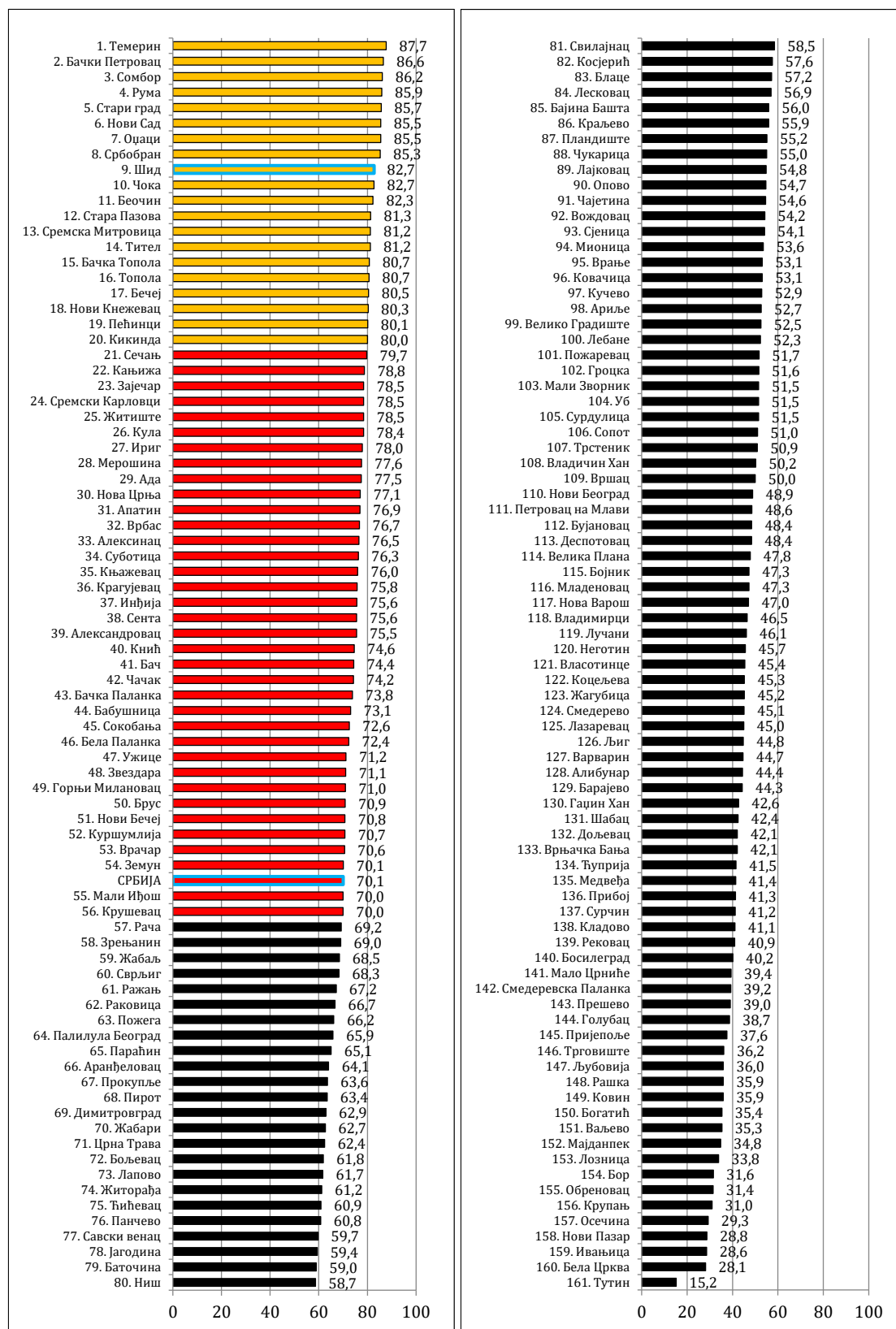
Дијаграм 4.1. % некористишења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

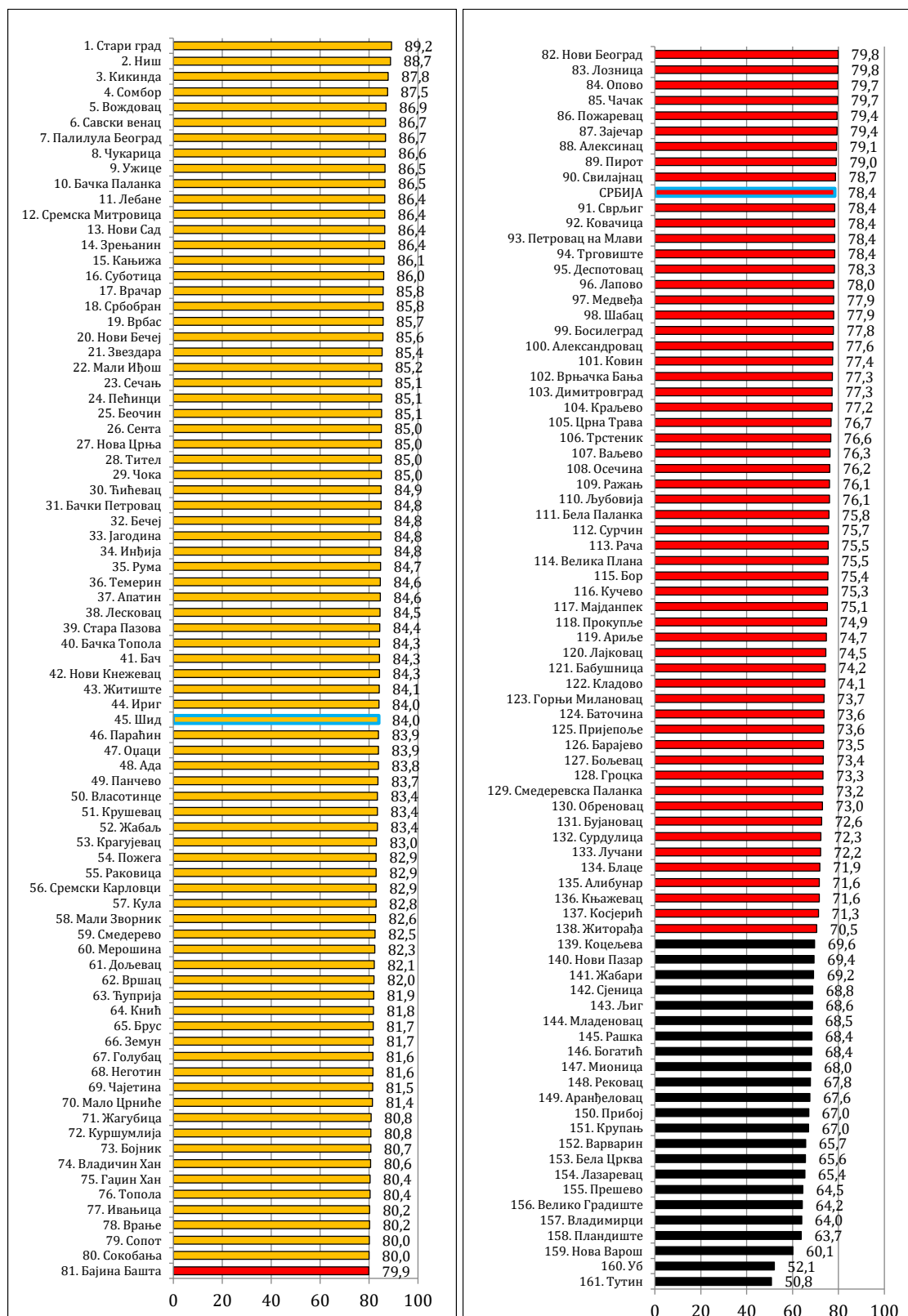
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

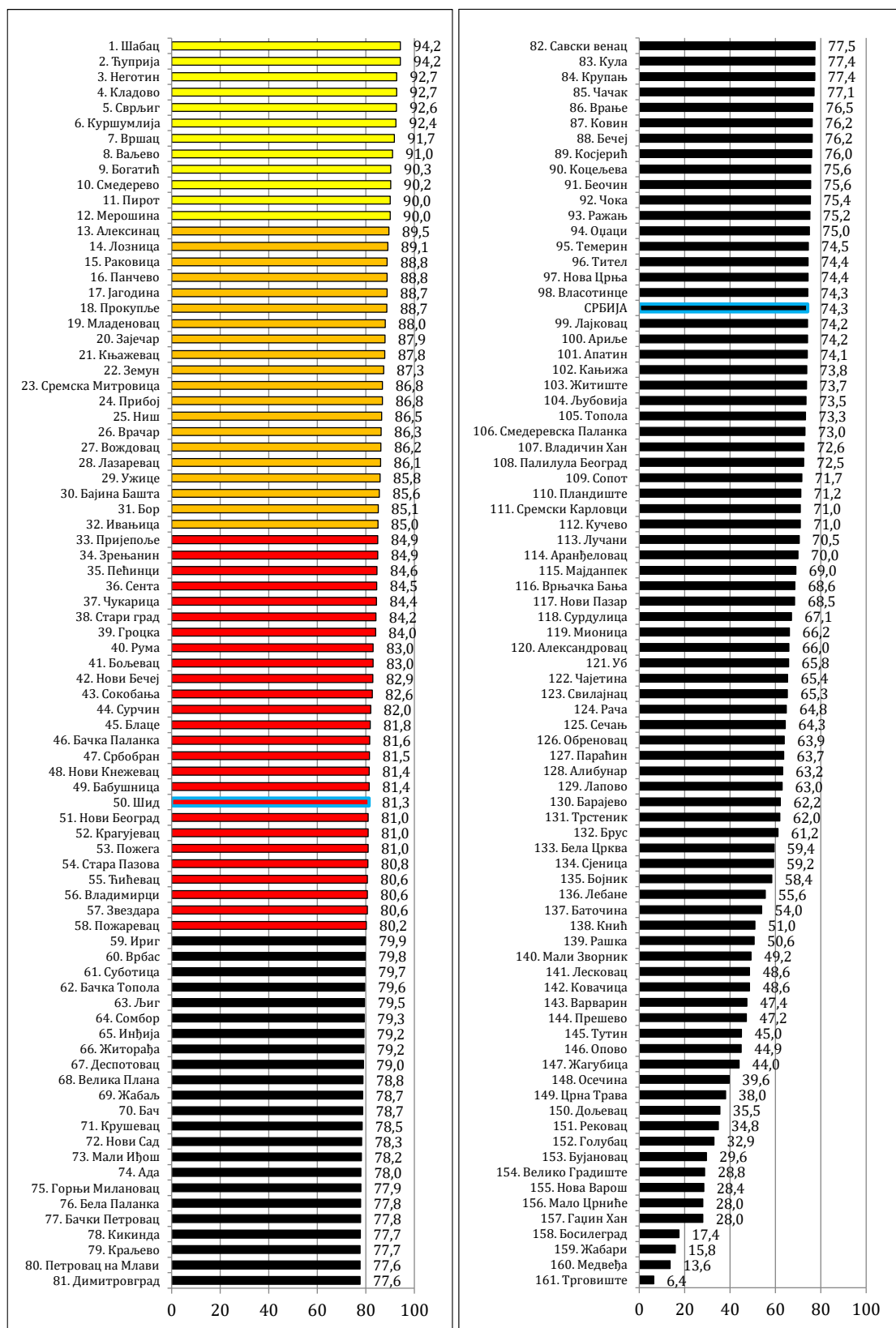
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона у теретним возилима.** Укупна вредност од 88,7% и даље је осетно испод државног просека (90,7%), што указује да возачи теретних возила у значајној мери користе телефон у вожњи. Имајући у виду масу и кинетичку енергију ових возила, ова навика представља изразит ризик по безбедност.
- **Коришћење сигурносног појаса на задњем седишту путничких аутомобила.** Упркос чињеници да је вредност од 55,4% изнад просека Србије (32,5%), она је и даље далеко испод циљаних прагова. Путници на задњем седишту остају најмање заштићена категорија у путничким возилима.
- **Коришћење сигурносног појаса у теретним возилима.** Иако су возачи ТВ на високом нивоу (91,3%), сувозачи ТВ са 64,3% и предње седиште ТВ са 78,5% показују да заштита није уједначена. Недовољна употреба појасева код сувозача значајно повећава ризик од тешких повреда.
- **Употреба заштитних система за децу.** Иако је употреба дечијих седишта висока (92,8%), сигурносни појас код деце је на 72,3%, што је и даље испод жељеног стандарда. Укупна употреба система за децу (82,7%) јесте добра, али не достиже циљне вредности прописане стратегијом.
- **Заштитне кациге код мотоциклиста.** Вредности возача мотоцикала (85,4%) и путника (81,0%) су осредње, али и даље знатно испод националних циљева за ову најризичнију категорију учесника. Ризик је посебно изражен у насељу, где је употреба кациге међу мотоциклистима испод оптималног нивоа.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.